

Ελευθεριακές και αναρχικές ιδέες σε Ισραήλ- Παλαιστίνη

☰ Κατηγορία: Παγκόσμια Αναρχική Ιστορία

Αρχικά, να σημειώσουμε ότι το πρώτο, μάλλον, αναρχικό βιβλίο που εκδόθηκε στην εβραϊκή γλώσσα (Hebrew) ήταν το «Αναμνήσεις ενός επαναστάτη» του Πέτρου Κροπότκιν από τον Menham Poznanski.

Ο Abba Gordin, ο οποίος γεννήθηκε το 1887 και πέθανε το 1964, ήταν ένας Εβραίος αναρχικός που δραστηριοποιήθηκε έντονα στη Ρωσική

Επανάσταση και αργότερα εγκαταστάθηκε στο Ισραήλ. Το 1940, έγραψε μια κριτική στον εξουσιαστικό κομμουνισμό με τίτλο «Κομμουνισμός αποκαλυπτόμενος» («Communism unmasked»).

Μετάπειτα, έχουμε το στοχαστή Μάρτιν Μπούμπερ, ο οποίος θεωρείται από μερικούς ως θρησκευόμενος αναρχικός. Ένα από τα πιο γνωστά του έργα είναι το «Μονοπάτια στη Ουτοπία», που κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το 1946 στα Hebrew με τίτλο «Netivot be-utopyah», στα αγγλικά το 1949 με τίτλο «Paths in Utopia», στα γερμανικά το 1950 με τίτλο «Pfade in Utopie», ενώ επανακυκλοφόρησε το 1957 με τίτλο «Ο ουτοπικός σοσιαλισμός». Στα ελληνικά κυκλοφόρησε, για πρώτη φορά, το 2000, σε μετάφραση Βασίλη Τομανά, από τις εκδόσεις «Νησίδες». Το έργο αυτό θεωρείται ως συνηγορία υπέρ των κιμπούτζ. Στο έργο αυτό γίνονται εκτεταμένες αναφορές στο έργο των Προυντόν, Κροπότκιν και Λαντάουερ και

δημοσιεύονται αποσπάσματα έργων τους. Ο Μάρτιν Μπούμπερ γεννήθηκε στη Βιέννη το 1887 και σπούδασε στην Αυστρία και τη Γερμανία. Δίδαξε Ηθική και Θρησκειολογία στη Γερμανία μέχρι το 1933 που ανέβηκε στην εξουσία ο Χίτλερ. Μετανάστευσε και μέχρι το 1951 δίδασκε στο πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ, όπου και πέθανε το 1965.

Το 1975 κυκλοφόρησε στη Νέα Υόρκη από τον εκδοτικό οίκο Buber Press, το βιβλίο του J.E. Cohen «Αναρχισμός και ελευθεριακός σοσιαλισμός στο Ισραήλ: Μελέτη των αντικρατικών κινήματων».

Τον ίδιο χρόνο κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Ithaka Press στο Λονδίνο, από τους Uri Davis και Norton Meznitsky, το βιβλίο «Ντοκουμέντα από το Ισραήλ 1967-1973. Αναγνώσματα για μια κριτική του σιωνισμού» («Documents from Israel 1967-1973. Readings for a critique of Zionism»). Ανάμεσα στα άλλα, στο βιβλίο περιλαμβάνεται

και μικρό άρθρο της ελευθεριακής σοσιαλιστικής ομάδας-περιοδικού «Matzpen» που κυκλοφορούσε και δραστηριοποιείτο εκείνη την εποχή, που, μάλλον, θα πρέπει να θεωρείται ιδεολογικός πρόγονος της σημερινής ομάδας «Αναρχικοί Ενάντια στο Τείχος» και, ίσως, των αναρχοκομμουνιστών της Χάιφας.

Στη δεκαετία του 1980, ο Josef Luden κυκλοφόρησε το αναρχικό περιοδικό «Problemen», μέσα από το οποίο γινόταν διάδοση κυρίως των ιδεών του Κροπότκιν. Το περιοδικό κυκλοφόρησε στη γλώσσα Yiddish (κατά μερικούς στα Hebrew).

Στο τεύχος της Άνοιξης του 1988 του αμερικάνικου - από το Ντιτρόιτ - αναρχικού περιοδικού «Fifth Estate», δημοσιεύτηκε το άρθρο του Lynne Clive «Παλαιστίνη: Η κληρονομιά της κατάκτησης».

Στο τεύχος του Χειμώνα 1988-1989 της γαλλικής ελευθεριακής επιθεώρησης «Le Brice-Glace»,

δημοσιεύτηκε μεταφρασμένο από την Lorraine Perlman το άρθρο «Το μέλλον της εξέγερσης: Παλαιστίνη» που πρωτοδημοσιεύτηκε στο αμερικάνικο «Fifth Estate».

Το 1992, από τις εκδόσεις του πανεπιστημίου Κέιμπριτζ κυκλοφόρησε το βιβλίο του Chaim Gans, από τη Νομική Σχολή του πανεπιστημίου Τελ Αβίβ, με τίτλο «Φιλοσοφικός αναρχισμός και πολιτική ανυπακοή».

Κείμενα για τις ελευθεριακές ιδέες είχαν, στο μεταξύ, δημοσιευτεί και από την Καταστασιακή Διεθνή, όπως το άρθρο «Δύο τοπικοί πόλεμοι» το 1967.

Στη δεκαετία του 1990, ο αναρχικός Ilan Shalif δημιουργεί στο Τελ Αβίβ την αναρχική ιστοσελίδα «Κοινωνική Επανάσταση στην Ανατολική Μεσόγειο». Ο Ilan Shalif, παρά τα 70 του χρόνια, συνεχίζει να δραστηριοποιείται μέσα από την ομάδα «Αναρχικοί Ενάντια στο Τείχος».

Την ίδια εποχή κάνει την εμφάνισή της και η ιστοσελίδα IsraHELL από ομάδα αναρχο-πανκ στο Τελ Αβίβ.

Επίσης, συγκροτείται και οργάνωση υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ζώων η οποία δημιουργεί και βιβλιοπωλείο-στέκι στο Τελ Αβίβ, του οποίου βασικοί θαμώνες είναι αναρχικοί και πανκ. Παράλληλα με το βιβλιοπωλείο αυτό, λειτουργεί και μια υπόγεια εκδοτική ομάδα με την επωνυμία «Incidents Publishing».

Ο αναρχικός Γιονατάν (Τζόναθαν) Πόλακ κυκλοφορεί το αναρχικό περιοδικό «Angriculture» στο Τελ Αβίβ. Σήμερα, δραστηριοποιείται και αυτός μέσα από την ομάδα «Αναρχικοί Ενάντια στο Τείχος».

Ένα άλλο αναρχικό περιοδικό κυκλοφορεί την ίδια περίπου εποχή από τον Avi Pitshon με τον τίτλο «Essence» και παρουσιάζει θέματα αναρχισμού, τέχνης και αντικουλτούρας, ενώ

παρουσιάζει και διάφορα ένθετα με διάφορα θέματα. Ο εκδότης είναι επίσης μέλος και του μουσικού σχήματος «Nisrefet».

Οι Σαντιάγκο και Φρεντερίκο Γκομέζ κυκλοφορούν, επίσης, το αναρχικό περιοδικό «Nekrophilia Lanoar» σε γλώσσα Hebrew, ενώ συμμετέχουν στο μουσικό σχήμα «Nekhei Naatza». Ασχολούνται με κοινωνικοπολιτικά ζητήματα και θέματα τέχνης από αντιεξουσιαστική θεώρηση. Ασχολούνται, ακόμα, με το «Awakening Center», με στόχο την κοινωνική και οικολογική αλλαγή με έμφαση στις αραβο-ισραηλινές σχέσεις, την εναλλακτική κουλτούρα και την κοινοτική δράση της βάσης.

Άλλα αντιεξουσιαστικά και ελευθεριακά μουσικά σχήματα είναι τα «Οι Va'anoi», «Purgatory», «Dictatorshit» και «Megaferet».

Το περιοδικό «Το Άλλο Ισραήλ» («The Other Israel») εκδίδεται από τον Άνταμ Κέλλερ, ο οποίος είναι αρνητής στράτευσης. Το 1982,

περίπου 2000 Ισραηλινοί στρατιώτες ενώθηκαν κάτω από τη Διακήρυξη της αντιπολεμικής αντιμιλιταριστικής οργάνωσης «Yesh Gvul» - η οποία δραστηριοποιείται μέχρι σήμερα - και αρνήθηκαν να υπηρετήσουν στο Λίβανο και περίπου 200 από αυτούς καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης.

Το 1994 εμφανίστηκε μια ομάδα με την επωνυμία «Το Αναρχικό Κίνημα στο Ισραήλ», αποτελούμενη από νεαρούς αναρχικούς που δραστηριοποιούνταν στο χώρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ζώων, στην υποστήριξη του αγώνα των Παλαιστινίων κ.λπ. Δεν ξέρουμε αν συνεχίζει.

Το 2004 έκανε την εμφάνισή της η αναρχική ομάδα «Αναρχικοί Ενάντια στους φράχτες», η οποία αποτελεί, μάλλον, τον πρόγονο της σημερινής ομάδας «Αναρχικοί Ενάντια στο Τείχος» που διοργανώνει, μαζί με άλλες ομάδες, δράσεις κάθε Παρασκευή στο Bil'in και άλλα.

Εκτός από την ομάδα αυτή, υπάρχει και μια αναρχοκομμουνιστική, κατά βάση, ομάδα στη Χάϊφα.

Τέλος, για μια πιο πληρέστερη διαμόρφωση άποψης για τις αναρχικές και ελευθεριακές ιδέες στο Ισραήλ, υπάρχει στα ελληνικά η μπροσούρα με τίτλο «Αναρχικοί και Εβραίοι. Ιστορία μιας συνάντησης», που εκδόθηκε στην Αθήνα το χειμώνα του 2000 μαζί με το περιοδικό «Αυτονοmedia» από τις εκδόσεις «Ελευθεριακή Κουλτούρα». Στην μπροσούρα αυτή περιλαμβάνονται περιλήψεις των διαφόρων εισηγήσεων που έγιναν στη διάρκεια Διεθνούς Συνεδρίου με θέμα «Αναρχικοί και Εβραίοι» που έγινε στο διάστημα 5-7 Μάη 2000 στη Βενετία της Ιταλίας.

** Το κείμενο αυτό γράφτηκε με βάση διάσπαρτα στοιχεία στο διαδίκτυο και με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να θεωρηθεί ως μια ιστορία των ελευθεριακών και αναρχικών ιδεών και*

δραστηριοτήτων στην περιοχή του Ισραήλ και της Παλαιστίνης. Σύνθεση κειμένου «Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης», Μελβούρνη, 14 Αυγούστου 2006.